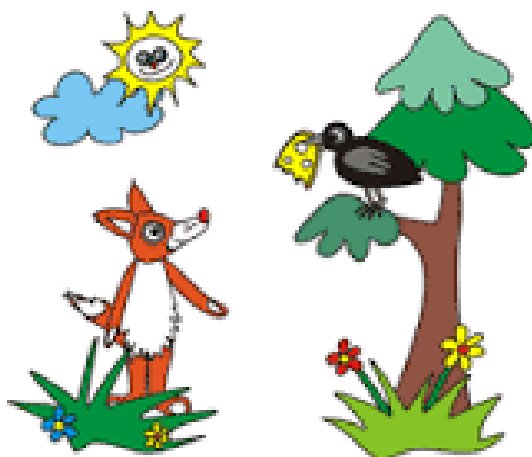

Ročníkový projekt

SPOZNÁVAME SA V BÁJKACH

Školský rok: 2015/2016

Názov ročníkového projektu: *Spoznávame sa v bajkach*

Trieda: V.A

Zodpovedná za ročníkový projekt: Mgr. Eva Ružbacká

Zúčastnená trieda: V.A

Školský rok: 2015/2016

Realizácia projektu: október 2015 – máj 2016

Dosiahnuté ciele projektu:

- Obohatili sme si vedomosti o bájke ako žánrovej forme, ktorá využíva alegorické prvky, satiru a iróniu.
- Spoznali sme autorov, ktorí práve cez tieto prvky humornou formou kritizujú správanie ľudí.
- Využívali sme ponaučenia pri riešení životných situácií.“

Náplň projektu:

- V priebehu školského roka sme plnili na hodinách jednotlivých predmetov čiastkové úlohy s danou tematikou.
- V závere školského roka sme s pomocou učiteľov vyhotovili finálny produkt, ktorý obsahuje výstupy z jednotlivých predmetov.

Čiastkové ciele:

- Uplatnili sme nové metódy a formy práce v edukačnom procese.
- Zabezpečili sme silnejší emocionálny a trvalejší zážitok.
- V reálnej praxi sme aplikovali získané vedomosti a schopnosti.
- Vytvorili sme projekt na báze využitia metód zážitkového, bádateľského a skupinového učenia.
- Vytvorili sme predpoklady v orientácii na rozvoj schopnosti vnímať, vstrebávať, spracúvať a tým uvedomenejšie a zodpovednejšie konať.
- Naučili sme sa základom správania nielen v triede, ale aj v spoločnosti.

Metódy:

- Na vzbudenie záujmu sme využili motivačné metódy.
- Pri vytváraní nových vedomostí a poznatkov sme využili expozičné metódy.

- Pre realizáciu cieľov boli dôležité praktické aktivity.
- Fixačné metódy boli neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania.

Formy práce v ročníkovom projekte:

- Individuálna a skupinová.

Forma výstupu:

- kniha „*Spoznávame sa v bajkách.*“
- Prijateľnou formou sme spracovali všetky dostupné informácie a materiály týkajúce sa bajky, konkrétne jej pôvodu, obsahu, autorov a pod.
- V praktickej časti sme zhotovili knihu o bajkách.
- Výsledky svojej usilovnej práce sme spracovali do digitálnej podoby.

Od zvieratiek k ľuďom

V literárnom záujme bájka sa žiaci stretávajú už v prvých ročníkoch základnej školy. Bájky sú pre mladších žiakov prístupivejšie tým, že v nich vystupujú zvieratá, ktoré konajú a správajú sa ako ľudia so všetkými svojimi dobrými i zlými vlastnosťami. Dozvedia sa v nich mnoho o ľudských slabostiach, nedostatkoch a chybách a na základe prečítaného si môžu veľmi ľahko uvedomiť, čo je správne a čo nie, čo dobré a zlé, ako sa v budúcnosti môžu podobným nedostatkom úspešne vyhnúť.

Deťom je svet zvierat blízky a takúto formu kritiky, satiry a poučenie ochotne prijímajú. Bájku preto vnímame ako ideálny výchovný prostriedok a zároveň prostriedok na aktívnu sebarealizáciu dieťaťa.

Bájka si uchováva svoje čaro aj v radoch dospelých generácií, preto prirodzene, vytváranie takto zájmu aj v nás vzbudilo túžbu po uplatnení vlastnej originality a tvorivosti.

Od zvieratiek K ľuďom...

Bajka

- Bajka má starobylý pôvod
- Najstarsie bajky vznikli v staroindickej literatúre - Bidpaiove bajky.
- U slovákov pred našimi letopočtami - Europejské bajky
- 1. staršie našo letopočtu - Prázdny

Znaky bajky

Veršovaná alebo nevršovaná má
epická žánrová forma chránky rozsah
namieria ľudí v neš vysi uputú evle atci
ktoré majú ľudské vlastnosti spravi-
bena a ralošna líška, paševný a
hlúpy ulk, múčka sora...)
Bajka vyslovuje ma a vne poverie-
vyplýva z pr. behu alebo je na začiatku či
na konci bajky

Kto písal bájky?

JONÁŠ ZÁBORSKÝ

Slovenský Prozáik,
básnik, dramatik,
historik, novinár, teológ,
Kňaz a profesor gréčtiny.
Pochádzal zo slovenskej
zemianskej rodiny
Zaborských zo Záboria.

Autor mnohých bájok,
Prostredníctvom ktorých
Praniereje nešváry
vojej doby. Mnoho
námetov prevzal z
antickej literatúry
(napr. Leva myš).

JEAN DE LA FONTAINE

ruský autor - napísal
napr. bájky: Vlk a
Baránok, Mravec,
Orol a Sliepka ...

ИВАН АНДРЕЙЕВИЧ КРЫЛОВ

EZOP

Bol Starogrécky
autor bájok
pôrobil v Grécku
asi v 6. st. pred
Kr.

Ukážky tvorby J. Záborského:

Zlodej

Posiel zlodej kradniť v noci trávu;
nabral posme ohnicu, otrávil si trávu.
„Ach“ vzdychol, „pravda predsa: zle nadobúdané
stašky zriedka priniesú domov požehnané.“

Zajac a liška

Pred strelcom puchnucí zajac vychlopáky
bol od lišky, striehnucij medzi krovim, jaky.
„Ach, čo som,“ úpel biednik, „zarimil vo svete,
že ma takto všetci prenasledujete?“

Somár a mladý pán

Byčal somár pred kašielom svojím rykom,
mladý pán ho obšival s krikom:
„Ka, ako ten vskliver, bŕhá uši!
Či môže byť od teba dakto hlupš? !
„Môže veru.“ „A kto teda?
„Banský syn, keď úrad hľada.“

Ezop: O vtákoch, zvieratách a netopierovi
O vrane a krčahu s vodou
O nenásytnej líške

1. Doplň poučku tak, že rozlútiš zašifrované slová podľa tabuľky (nahraď šifru v zátvorke písmenom na danom políčku v tabuľke, napr. A3 = C, C5 = D).

	A	B	C	D	E
1	R	F	Z	B	L
2	I	K	P	H	Y
3	C	J	Ó	S	U
4	O	N	A	M	E
5	T	Č	D	V	Á

Bájka je basňou (B2, A1, E5, A5, B2, E2) literárny útvar, v ktorom vystupujú netopier (C1, D5, A2, E4, A1, C4, A5, E5) alebo hasič (A1, C4, D3, A5, E1, A2, B4, E2) s ľudskými vlastnosťami. Na konci vyplýva z príbehu ponaučenie (C2, A4, B4, C4, E3, B5, E4, B4, A2, E4).

2. Očísluj vety podľa toho, v akom poradí sa nachádzajú v bájke.

- 6 Od tých čias je netopier vydedencom.
1 Vtáky a zvieratá boli vo vojne.
7 Ľudia by mali byť verní svojim priateľom a stáť pri nich za každých okolností.
3 Netopier bol vždy na strane, ktorá práve víťazila.
5 „Si zradca!“ povedali netopierovi vtáky i zvieratá. „Nechceme mať s tebou nič spoločné!“
2 Niekedy víťazili vtáky, inokedy víťazili zvieratá.
4 Vojna sa napokon skončila a zvieratá a vtáky začali žiť v mieri.

3. **Bludisko**

Nájdí cestu od štartu po cieľ. Vyfarbi len tie políčka, na ktorých sú napísané slová, ktoré súvisia s Ezopovými bajkami. Postupuj len vpravo, vľavo, hore alebo dole, nie šikmo.

START	netopier	ponaučenie	Krylov	fialka	syr	havran	myš
jama	tulipán	vrana	vrch	zobák	mačka	Petiška	ovca
lasica	zvieratá	líška	vlk	žihľava	zradca	voda	vtáky
ruža	priateľstvo	jeleň	brat	pastieri	vojna	lev	smäd
skala	krčah	hlad	Ezop	jedlo	Záborský	vrabec	CIEL

SEVERNÝ VIETOR A SLNKO

1. Slová v zátvorke daj do správneho tvaru.

Severný vietor a slnko (stretnúť sa) stretli sa vysoko nad (zem) zemou a vznikol spor. Vietor sa vysmieval (slnko) slnku, že je silnejší, a slnko (vysmievať sa) sa vysmievalo vetru, že je (silné) silnejšie. Ani jeden nechcel ustúpiť. Nakoniec (dohodnúť sa) dohodli sa, že kto skôr z (kabát) kabáta vyzlečie pútnika, čo si vyhladli na (zem) zemi, ten vyhrá. Vietor začal prvý - dul, fúkal a usiloval sa strhnúť kabát z (telo) tela (úbožiak) úbožiaka. Dosiahol iba to, že ten pútnik sa (dobro) lepšie zapínal a (hľadať) hľadal úkryt. Po (chvíľa) chvíli vietor povedal (slnko) slnku vyčerpaný, že sa to nedá. Slnko nič nepovedalo, len (usmievať sa) sa usmievalo. Usmievalo sa na (pútnik) pútnika tam dolu. O chvíľu si pútnik kabát rozopol. Slnko sa usmievalo stále (silno) silnejšie a jeho úsmev bol čoraz teplejší. Pútnik si vyzliekol kabát, a držal v (ruka) ruke pri (chôdza) chôdzi. Slnko sa obrátilo k (severný) severnému vetru a stále mlčalo, len sa usmievalo.

POUČENIE: Niekedy dosiahneme presvedčaním viac ako silou.

Kontrola:

Severný vietor a slnko sa stretli vysoko nad zemou a vznikol spor. Vietor sa vysmieval slnku, že je silnejší, a slnko sa vysmievalo vetru, že je silnejšie. Ani jeden nechcel ustúpiť. Nakoniec sa dohodli, že kto skôr z kabáta vyzlečie pútnika, čo si vyhladli na zemi, ten vyhrá. Vietor začal prvý - dul, fúkal a usiloval sa strhnúť kabát z tela úbožiaka. Dosiahol iba to, že ten pútnik sa lepšie zapínal a hľadal úkryt. Po chvíli vietor povedal slnku vyčerpaný, že sa to nedá. Slnko nič nepovedalo, len sa usmievalo. Usmievalo sa na pútnika tam dolu. O chvíľu si pútnik kabát rozopol. Slnko sa usmievalo stále silnejšie a jeho úsmev bol čoraz teplejší. Pútnik si vyzliekol kabát, a držal v ruke pri chôdzi. Slnko sa obrátilo k severnému vetru a stále mlčalo, len sa usmievalo.

CHLAPEC A LIESKOVCE

1. Tvoríme.

- maškrtný chlapec uvidieť na stôl pohár s lieskovce
maškrtný chlapec uvidel na stole pohár s lieskovcami
- vopchať dnu ruka a nabráť si za plnú hrst' oriešky
vopchať dnu ruku a nabral si plnú hrst' orieškov
- ajhľa, nemôcť vytriahnuť ruku, lebo byť plná
ajhľa, nemohol vytriahnuť ruku, lebo bola plná.
- od zlosti začať plakať
od zlosti začal plakať.
- ak oriešky pustiť, vytriahnuť ruku,
ak oriešky pustiť, vytrahne ruku,
- ak nepustiť, ruka nevytriahnuť
ak nepustiť ruku, nevytrahne.
- mládenec, čo sa prizerať, on dať dobrú radu
mládenec, čo sa prizeral, mu dal dobrú radu
- nebuť taký nenásytný, nabráť si menej oriešky a ruku poľahky z pohára vytriahnuť.
nebuť taký nenásytný, nabral si menej orieškov a ruku poľahky vytrahni.

POUČENIE: Nechci mať naraz priveľa.

Imán a jeho žena

Petrník si našel romána aby ho odniesol do
susedného mesta. I majiteľovi došlo na cenu.

„Keď to iba jedinec nájdeš,“ vyvolával majiteľ. „
Ale románu podobitú nepodrobnú prácu, príde
relatívne pomaly. Ty si nám vyrobíš a ja prídem na
mňa s palivou a do mesta.“

Keď mimoriadne horúca deň, no ešte ubíjala rýchlo.
Keď puzenie, keď slabo napriechmi pripravilo, narkotici
si si odložili.

„Jedinec románu nájdeš,“
povedal petrník náhrobie na románu
„Kdeže?“ odobral mu románu prácu. „

„Ja budem odložovať ju. Ty si si
keď si chceš - dalaš mi ju.“

„Ja som si našel románu, keď
budem v siem sedieť ju.“ „Kdeže?“
„Ja dala mi“ odobral majiteľ. „Ty si si románu;
nie jeho siem. Ja puzem mu.“

Majiteľ románu sa tak narkotici, si
puzením povedal. Ten mu sa vrátil.

„Keď majiteľ puzením vedel ten mu sa
oblatil. V domácom mihi puzem ako dva
a narkotici sa do seba puzili.“

„Románu puzem boviť puzem sa ako sa
dajú ľudia ležiť o jeho siem,“

„Keď majiteľ sa k viškem Červenému
dokladu a svoj siem si vedel so sebou.“

EZOP

Ezop bol starogrécky autor bájok. Patrí dodnes k najznámejším bájkarom. Pôsobil v Grécku asi v 6. st. pred kr. Jeho tvorba sa spočiatku prednášala len ústne a zozbieral ju až v 3. storočí pred Kristom Demetrios Falérsky.

Narodil ako otrok v Sardách v Malej Ázii, neskôr žil v Aténach a na os krove samos. Bol mrzák a fyzicky chorý. Kupovali vzdelaných otrokov. V jeho bajkách vystupujú zvieratá, predmety alebo rastliny, ktorým prisudzuje ľudské vlastnosti.

EZO

Vzkázky:

Ezop - Krab z jehomaty (bájka)

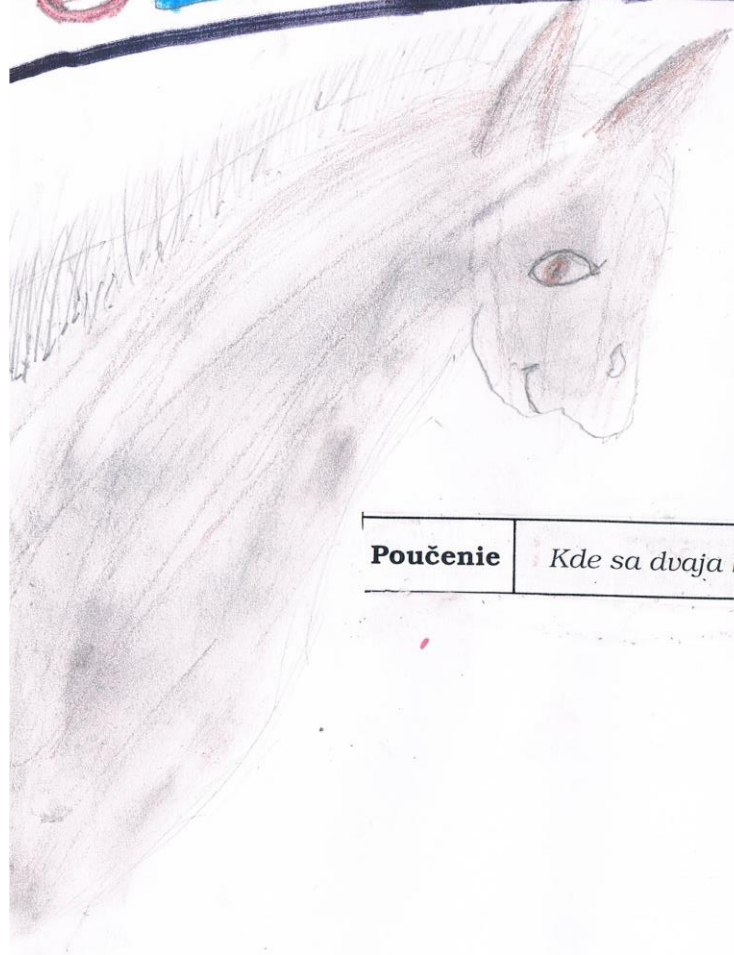
Krab žil so svojou matkou na dne mora. Matka bola na svojho syna veľmi pyšná, no ustavične ho nabádala, aby bol lepší. Raz ráno si všimla, že jej malý krab beží po morskom dne bokom, tak ako všetky kraby. Bola by som rada, keby si chodil rovno. "Povedala mu. "Vyzeralo by to krajšie." "Budem, Mama, ak mi ukážeš ako," odvetil jej syn. Matka krabka to skúsila, no zistila, že inak ako bokom chodiť nevie.

Poučenie: nemali by sme kritizovať ľudí za to, za čo nemôžu.

SYN
l & l & l
M M M M

SOMÁR A JEHO TIEŇ

Poučenie	<i>Kde sa dvaja bijú, tretí víťazí.</i>
-----------------	---

Pútnik si najal somára, aby ho odniesol do susedného mesta. S majiteľom sa dohodol na cene.

„Má to iba jednu nevýhodu,“ vysvetľoval majiteľ. „Ak somára podchvíľou nepodurím palicou, pôjde veľmi pomaly. Ty si naň vysadni a ja pôjdem za ním s palicou až do mesta.“

Bol mimoriadne horúci deň, no cesta ubiehala rýchlo. Na poludnie, keď slnko najväčšmi pripekalo, zastali, že si oddýchnu.

„Sadnem si do somárovho tieňa,“ povedal pútnik, zliezajúc zo somára.

„Kdeže,“ odvrkol mu somárov pán. „Tam budem odychovať ja. Iný tieň tu široko-ďaleko nie je.“

„Ja som si najal somára, tak budem v tieni sedieť ja,“ škriepil sa pútnik.

„To teda nie,“ skríkol majiteľ. „Najal si si somára, nie jeho tieň. Ten patrí mne.“

Majiteľ somára sa tak rozohnil, že pútnika posotil. Ten mu to vrátil. Potom majiteľ pútnika udrel. Ten mu to zasa oplatil. V okamihu stáli proti sebe ako dva kohúty a zúrivo sa do seba pustili.

Somára prestalo baviť pozeráť sa, ako sa dvaja ľudia bijú o jeho tieň, a rozbehol sa k vršku. Čoskoro zmizol z dohľadu a svoj tieň si vzal so sebou.

PEŠ A KÚSOK MÄSA

Peš našiel veľký kus mäsa a nierať ho so
milob, že si ho niekde so pokoji nje. Prišiel
k pokoji, pravek hovorj videlka ľavka, a pustil sa
po nej na druhej strane. Uprostred prestal a
pozrel sa dobe. Ď rodnej hladiny neni kúdel.
jeho vlastný odraz. Peš si nevereknil, že
vidí seba. Myslel si, že peserá na nába pra
a kusikom mäsa so pokoji. „**Jeho** mäso je
väčšie ako moje,“ pomyslel si seiriskliv. „
Vyberem mu ho a ujedem.“ A tak otvoril
papulku a pustil svoje mäso. Mäso
čuplo do pokoji a kleslo ku dnu - a
prve nestalo nič.

POUČENIE : Uspokoj sa s tým, čo máš.

The Tiger, the Stag, and the Crocodile

Stag named High Horn, went to a stream to quench his thirst. A tiger named Long Leap, had been watching him from an adjacent bush. At the same time a monstrous crocodile named Great Jaw came to edge of the water to seize the stag. High Horn had just finished drinking when Long Leap dashed at him and Great Jaw closed in. But it so happened that Long Leap missed his prey and fell into the water, where Great Jaw caught him and ate the bottom of the stream.

High Horn, today at moment ago, had no idea of what two animals had been plotting from him

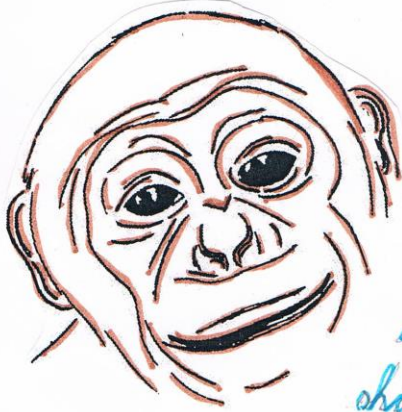

The dog with A piece of meat

A dog held a piece of meat in his teeth and splashed across a river. When he saw his image in the water, he supposed that he had another dog with an even bigger piece of meat before him. He dropped his meat into the water and tried to snatch the meat from his fellow. And so he lost the one piece of meat as well as the other: the one which really did not exist, and the one which the river current whisked away from him.

The Dancing Monkeys

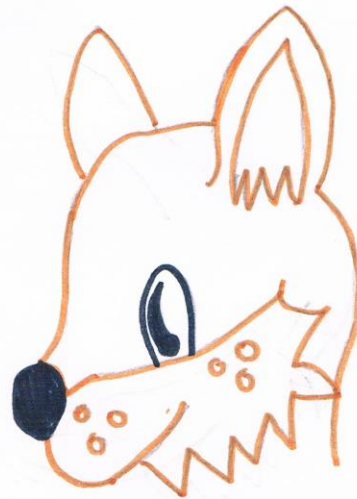
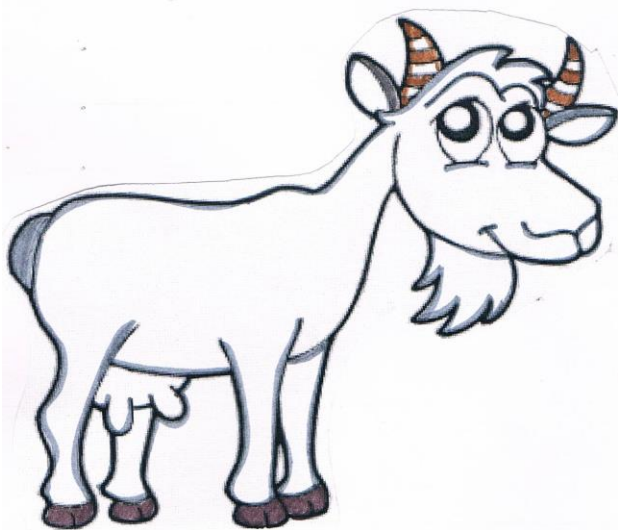
A prince had some monkeys
trained to dance. Being naturally
great mimics of men's actions, they
shoved themselves most

eyes & pupils and when arrayed in show rich clothes and
and masks they danced as well as any of the courtesans. The
spectacle was often repeated with great applause,
till on one occasion a courtesan, bent on mischief,
took from his pocket a handful of nuts and threw
them upon the stage. The monkeys at the sight of
the nuts forgot their dancing and became (as indeed
they were) monkeys instead of actors. Pulling off their
masks and tearing their robes, they fought with one
another for the nuts. The dancing spectacle thus
came to an end amidst the laughter and ridicule
of the audience.

The Fox and the Goat

By an unlucky chance a Fox fell into a deep well from which he could not get out. A Goat passed by shortly afterwards, and asked the Fox what he was doing down there. "Oh," have you not heard? "Said the Fox; "there is going to be a great drought, so I jumped down here in order to be sure to have water by me. Why don't you come down too?" The Goat thought well of this advice, and jumped down into the well. But the Fox immediately jumped on her back, and by putting his foot on her long horns managed to jump up to the edge of the well. "Good-bye, friend" said the Fox, "remember next time."

"Never trust the advice of a person in difficulties."

The Old Woman and the Wine-Jar

YOU must know that sometimes old women like a glass of wine.

One of this sort once found a Wine-jar lying in the road, and eagerly went up to it hoping to find it full. But when she took it up she found that all the wine had been drunk out of it. Still she took a long sniff at the mouth of the Jar. "Ah," she cried,

"What memories cling round the instruments of our pleasure."

Kameň a sedmokráska

Jedného dňa stretla kameň láska
Zapáchila sa mu sedmokráska.
Kameň však vedel, že je škaredý,
že nesiahla krásnej sedmokráske ani po päty.
Svoje city nechcel najavo dať.
A tak plynul čas a tiekla v potoku voda.
Ležali vedľa seba na jednej strane
no kameň sa tej láske bránil.

Neskôr povedal si:

Ach ty hlúpy kameň, už dávno mal si
povedať jej že z toľkej lásky
na tvári sa ti robia vrásky.

Ale kameň mlčal iba
a možno že to bola chyba,
lebo sedmokráska počula predsa
tkot jeho zaľúbeného srdca.
Vedela ako ju ľúbi
a že by jej bol aj celý svet sľúbil,
len aby jeho bola.

Oboch strašne strdčia bolia.

Kameň ľubiť nevie sedmokráska,
nezahorela v nej k nemu žiadna láska.

Hoc' kameň by bol aj život za ňu položil
a milión básní by o jej kráse zložil.

V sedmokráskinom srdci niet pre kameň miesta.

Práve začala poludňajšia siesta,
na lúku vyšiel chlapec,
vyliezol na kopec,
napil sa z čistého prameňa,
zbadal ten zúbožený kameň, a...

Leskli sa mu oči

Kameň do vody skočil.

Od veľkého žiaľu kameňom puklo
a jeho srdce von vykuklo
nádherný rubín červený.

Chlapec bol z toho zdrvený.

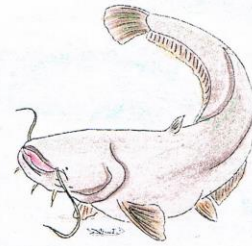
Aby sa ten rubín zachoval
pod sedmokrásku ho pochoval.

A sedmokráska si až teraz uvedomovala
ako ho veľmi milovala...

O kaprovi a sumcovi

Pätkilový kaprov plával po rybníčku a stretol polkilového kaprika, ktorý ho úctivo pozdravil. Veľký kaprov mu neodzdravil, iba sa mu z vysoka vysral na hlavu. Nevšimol si však, že za malým kaprikom plával obrovský sumec, ktorého nechtiac tiež zašpinil. Sumca to našťvalo a veľkého kapra zožral.

Poučenie:

Aj keď si veľká ryba, nesmieš tým malým srať na hlavu. Nikdy nevieš, či za nimi nestojí ryba väčšia než si ty!

Kaprov

Životným prostredím kapra sú rybníky a pomalé tečúce vody. Jeho telo je pokryté šupinami. Kaprov má bezzubé ústa. Na oboch bokoch vrchnej čeluste má dva mäsité fúziky. Slúžia ako chuťové a hmatové orgány. Veľkými očami vidí do vzdialenosti 1 m. Dôležitým zmyslovým orgánom je bočná čiara. Kaprov ňou vníma nárazy vln, tlak vody, smer prúdu a teplotu vody. Kaprov dýcha žiabrami. Kaprov za 2 až 3 roky narastie na konzumnú veľkosť. Vo voľnej prírode dorastá do dĺžky 1 m s hmotnosťou 25 kg.

Úlohy

1. V rybníku bolo 21 kaprov. 5 kaprov chytil rybár Fero, 7 kaprov chytil rybár Jožo, ale 4 sa mu vyšmykli a spadli do vody. Potom prišiel rybár Jano a Fero mu dal 2 kapre. Jano chytil ešte 7 kaprov. Koľko kaprov ostalo v rybníku?

$$21 - 5 - 7 + 4 - 7 = 6$$

OSTALO 6 KAPROV.

2. Koľko kaprov chytil rybár Peter? Zistiš to vyriešením príkladu:

$$16 \cdot 16 + (13 - 1) : 2 - 4 : 2 - 16 = 231$$

$$\begin{array}{r} 16 \\ \times 16 \\ \hline 96 \\ + 16 \\ \hline 256 \end{array}$$

$$256 + 6 - 8 - 16 - 231 = 7$$

$$\begin{array}{r} 262 - 8 = 254 \\ - 16 \\ \hline 238 \\ - 231 \\ \hline 7 \end{array}$$

PETER CHYTLIL 7 KAPROV.

Bájka o pastierovi a koze.

Zvečerievalo sa. Pastier kôz nepokojne pobiehal po svahu a zháňal kozy, čo mal na starosti. Kým sa zotmie musí byť na gazdovstve. Všetky kozy postupne prišli na jeho zavolanie, len jedna chýbala. Po dlhom hľadaní ju našiel, videl ako v diaľke pobehuje a na jeho volanie vôbec nereaguje. Vedel, že bez nej sa vrátiť nemôže a tak ho to veľmi nahnevalo, chytil kameň a hodil od zlosti do nej. Lenže beda, kameň trafil koze roh a odbil z neho kus. Pastier začal nariekať a prosiť kožu aby sa nehnevala, a aby ho neprezradila gazdovi čo jej spravil. Lenže koza mu odpovedala:

„Ty si hlúpy pastier, či nevidíš, že zlomený roh gazdovi prezradí, čo sa stalo?“

Ťoučenie:

Zbytočné je skrývať to čo sa skrýť nedá.

KOZA DOMÁCA - CAP

Koza domáca sa chová hlavne pre mlieko a mäso. Je nenáročná na potravu, je schopná obhrýzať všetko lístie a konáriky. Spása menej hodnotne porasty. Samica koza, aj samec cap majú rohy. Cap má briadku a v čaše párenia zapácha kozím zápachom (capinou). Koza je prežúvavý párnokopytník.

Úlohy

Slovná úloha

Na farme žije cap. Prvý deň zjedol 10kg kapusty. Na druhý deň zjedol 2-krát menej kapusty ako prvý deň. Na tretí deň zjedol 3-krát viac kapusty ako druhý deň. Koľko kg kapusty zjedol spolu?

$$1. deň \dots 10 \text{ kg}$$

$$2. deň \dots 10 \div 2 = 5 \text{ kg}$$

$$3. deň \dots 3 \times 5 = 15 \text{ kg}$$

$$\text{SPOLU} \dots 10 + 5 + 15 = 30 \text{ kg} \quad \text{ZJEDOL 30 kg.}$$

Moja pesnička s matematikou

Cap, cap, capušky,

išli capy na hrušky.

Jeden capek nazbieral 3,

druhý našiel 3-krát viac,

Koľko našli spolu?

$$1. \text{ cap} \dots 3$$

$$2. \text{ cap} \dots 3 \times 3 = 9$$

$$\text{spolu} \dots 3 + 9 = 12$$

$$\text{SPOLU NAŠLI 12 HRUŠIEK.}$$

O pútníkovi a jeho psovi

černá 16 červená 24 žltá 27 oranžová 28 zelená 30 modrá 42 hnedá 54

Istý človek sa chystal na ďalekú cestu. Bol veľmi poriadkumilovný a chcel mať všetko v poriadku. Na cestu sa pripravoval mnoho dní, poupratoval, pripravil zásoby jedla. Keď všetko dorobil, obliekol sa a vyšiel von, kde naňho čakal verný pes. Okríkol ho: -Prečo tu vyseďaš a nič nerobiš, choď sa pripraviť na cestu! Ale psík mu odvetil: „Ja som pripravený pane, čakám len na teba!“

Poučenie:

Radi zvaľujeme svoje chyby na iných

Pes

Pes je najobľúbenejšie zviera človeka. **V ľudskej spoločnosti zaujíma osobitné postavenie.** Vzťah človeka a psa môžeme charakterizovať ako vzťah medzi dvoma mäsožravými cicavcami, ktoré sa delia o prístrešie, potravu, priazeň alebo nepriazeň počasia i osudu. Vzájomne sa hašteria, využívajú sa i láskajú, už stáročia sa stretávajú pri hrách aj práci, privykli si na seba.

Úlohy

1. Spočítaj dĺžky chvostov psíkov. Boxer má chvost dlhý 5 cm, Dalmatínek 5 dm. Aká bude dĺžka chvostov siedmich Dalmatíncov a šiestich Boxerov?

$$5 \text{ dm} = 50 \text{ cm} \quad 7 \times 50 + 6 \times 5 = 380$$

2. Strážny pes sa dožije 4 roky a poľovnícky sa dožije 4 roky a 12 mesiacov. Koľko rokov sa dožijú obidva psi dohromady?

$$12 \text{ mes} = 1 \text{ rok} \quad 5 + 4 = 9$$

3. Vycvičiť labradora trvá obyčajne 3 roky. Koľko labradorov vycvičíme za 12 rokov?

$$12 : 3 = 4$$

4. Doplň

3	25	6
P	E	S

18	14	21	16	24
D	O	B	R	Ý

35	30	64	28	7	63	1
K	A	M	A	R	Á	T

$3 = P$

$18 = D$

$25 = E$

$6 = S$

$14 = O$

$16 = R$

$21 = B$

$24 = Ý$

$35 = K$

$64 = M$

$30 = A$

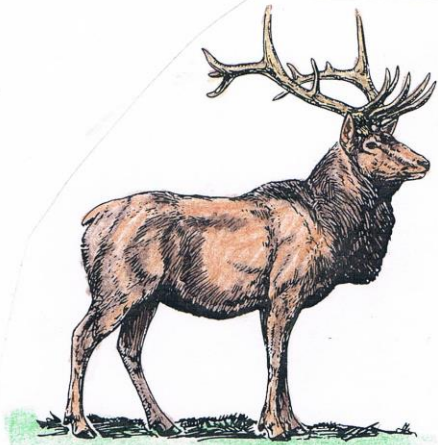
$63 = Á$

$7 = R$

$28 = A$

$1 = T$

$1 = T$

Bájka o jeleňovi a jazierku.

Statný jeleň si prišiel uhasiť smäd k lesnému jazierku. Keď sa dosýta napil, zahľad sa na svoj obraz vo vode. Jeho veľké, košaté parohy vyzerali krásne. „Naozaj mám rozkošné parohy,“ povedal si pyšne. „Pôsobia veľmi vznešene.“ Keď sa obrátil, uvidel vo vode aj svoje nohy. Na tie však nebol taký hrdý. „Škoda, že nemám také silné nohy ako parohy,“ povedal si smutne. „Veru tak, nohy mám slabé a tenké, mal by som ich dajako vylepšiť.“ Zatiaľ čo sa jeleň zdržiaval pri jazierku, prikradol sa k nemu lev a chystal sa neho skočiť. No jeleň mu ušiel. Pred sebou mal voľnú čistinku a nohy mu dobre poslúžili. Čoskoro bol ďaleko pred levom a vbehol do lesa. No tu sa nešťastné parohy zaplietli do konárov a on sa nemohol pohnúť. O chvíľu ho lev dobehol. „Aký som len bol hlúpy!“ – zvolal nešťastne jeleň, keď lev na neho skočil. „Nohami, čo mi tak dobre slúžili, som pohŕdal, kým parohy, na ktoré som bol taký pyšný, ma zradili!“

Poučenie:

To čo má pre nás najväčšiu cenu, si zvyčajne ceníme najmenej.

Jeleň lesný

Opis: Dĺžka tela samcov dosahuje až 250 cm, výška v kohútiku je asi 150 cm a hmotnosť 250 kg. Jelenice sú o tretinu menšie. Letná srst je prevažne červenohnedá zimná sivohnedá. Na rozdiel od jeleníc majú jelene mohutné parožie, ktoré zhadzujú na konci zimy. V čase ruje i v zime majú zreteľnú hrivu. Jelenčatá sú do veku 2 až 3 mesiacov výrazne škvrité.

Biológia: Jelenia ruja je od polovice septembra do polovice októbra. Jelene si vtedy vytvárajú háremy rujných jeleníc a bojujú medzi sebou o ich priazeň.

Potrava: Potravu jeleňov tvoria rôzne druhy tráv a bylín, pupene, výhonky, lístie a kôra dreva, tiež rôzne plody a poľné kultúry.

Úlohy

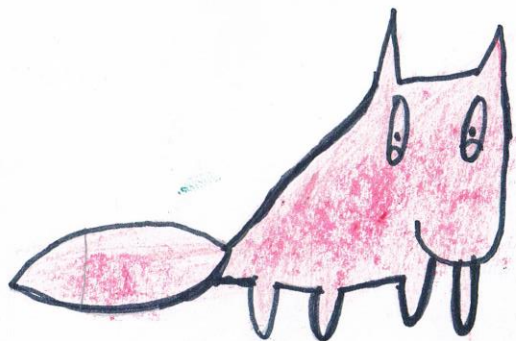
- Dospelý jeleň sa dožíva 10 až 13 rokov, výnimočne aj 40 rokov. Vypočítaj koľko rokov má dospelý jeleň. Vypočítaj to v rímskych číslach.
 $XXV - XV = 10$ $VIII + V = 13$ $VII + XIII = 20$
 $15 - 15 =$ $8 + 5 =$ $7 + 13 =$
- Za osem dní zje jeleň 40 kg kukurice. Vypočítaj koľko kilogramov kukurice zje jeleň za 3 dni.
 $1 \text{ deň } 40 \div 8 = 5 \text{ kg}$ $3 \text{ dni } 5 \times 3 = 15 \text{ kg}$
- V akom mesiaci jeleň zhadzuje parohy?
A) august C) marec
B) nikdy D) január

Liška a bocian

EZOP

...

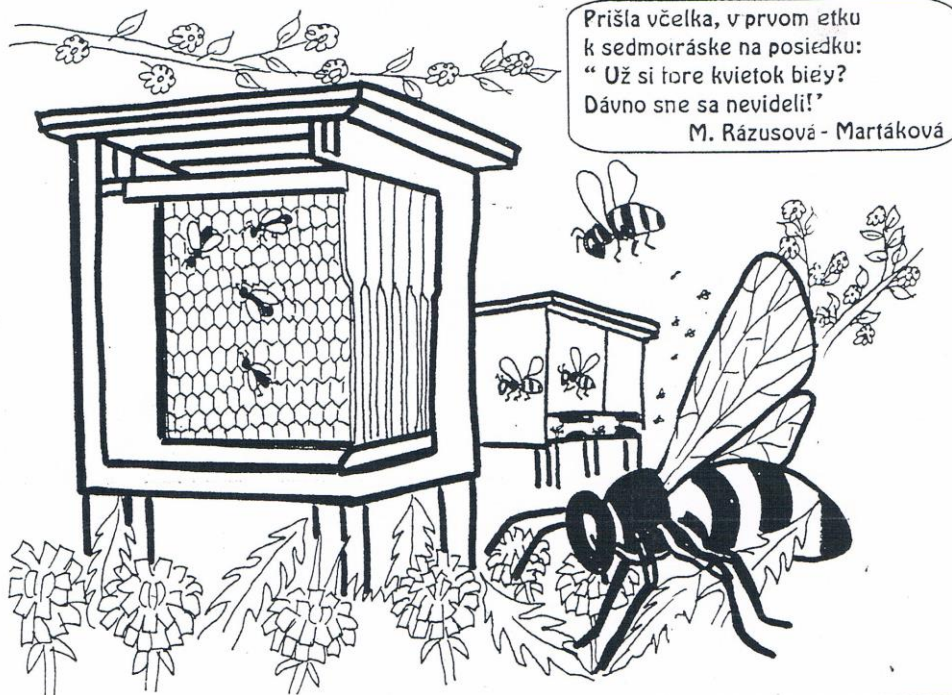

Liska

a

v pta

Užitočný hmyz - včela

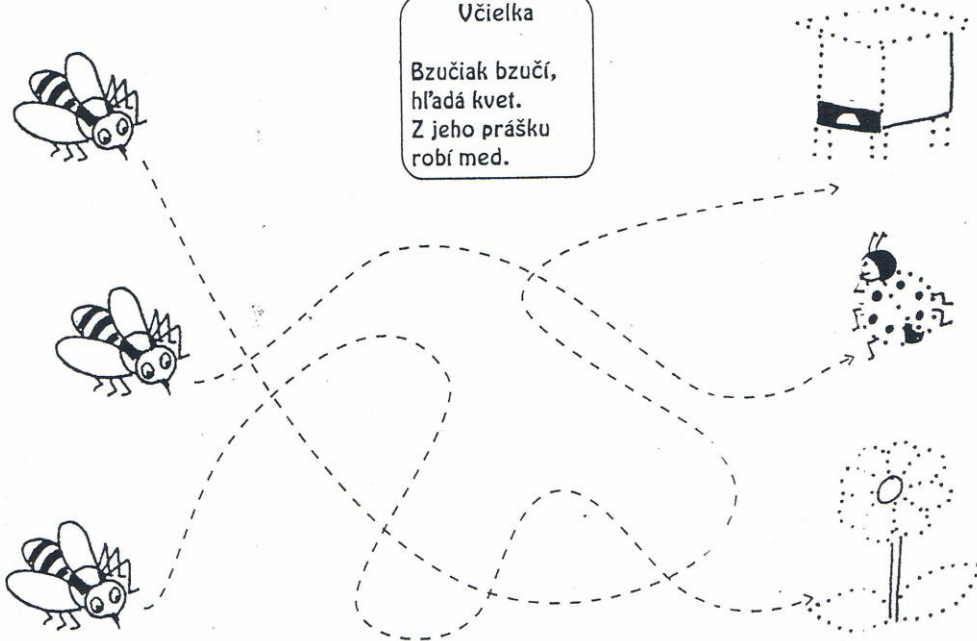

Prišla včelka, v prvom etku
k sedmoiráske na posiedku:
"Už si tore kvietok biely?
Dávno sne sa nevideli!"

M. Rázusová - Martáková

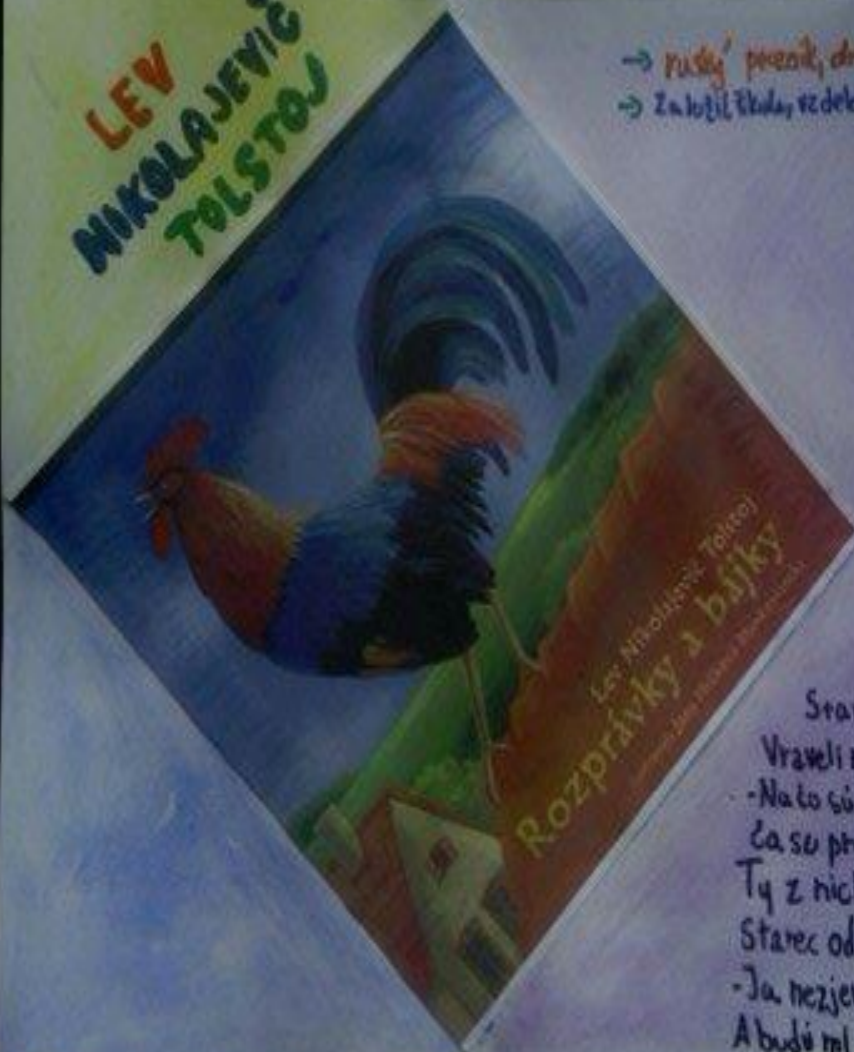
Včielka

Bzučiak bzučí,
hľadá kvet.
Z jeho prášku
robí med.

Poznáš tento hmyz? Vysvetli, prečo je včela užitočná. Ako sa volá štava spracovará včelou (med)? Pri bodnutí včela zomiera. Pozoruj ju na lúke.
Včielka zablúdila. Pomôž jej nájsť cestu do úľa. Ceruzkou pospájaj bodky a uvidíš ku komu včielky prišli. Cesty vyznač farebne.

LEV
NIKOLAJEVIČ
TOLSTOJ

- ruský prozaič, dramatik, filozof, pedagóg
- založil školu, vzdelával chudobných

STAREC A JABLONE

BAJKA

Starec sadiť jablone.

Vráveli mu:

- Načo sú tie jablone? Keď ťa
často prejde, kým zarodia.
- Ty z nich už nezješ ani jablko.

Starec odpovedal:

- Ja nezjem, ale zjedia iní.
- A budú mi vďačiť.

- francúzsky básnik a spisovateľ
- tvorbe bajok sa venoval celý život
- jeho bajky
 - výrazná alegorickosť
 - vtipné postavy
 - činy človeka francúzskej spoločnosti

LEV ZABITÝ ČLOVEKOM

Vytvoril
malíar skvostné dielo počas celého
obdobia renesancie - jediný človek na morm
omelo mooniho leva porazil. Diváci
paušálne kričali: „Bravo“! Cítil sa lev a
parádne schladil ich: „Takto ma pľasť
vzbavil všetko osaj hnevu. Keď maluje ten kráľ,
Nikdy ho porazil! Ale je! Takí hroby je toľko má, každý aj
levi malovali“!

EZOP

Ezop bol starogrecký autor bajiek. Bolí dednos k najznámejším bajkárom. Písal v gréckom jazyku a pod. K. Jeho tvorba sa pôvodne prednášala ústne a zachoval sa v jazyku starého gréckeho básnika Demostena Solovaja.

- Ezop má zbierku obrázkov s 350 bajkami, no väčšina sa nepatrí k tým, ktoré sa mu pripisujú.
- Väčšina bajiek obsahuje na konci náčinnú didaktickú ponuku.
- Keďže jeho bajky sa predovšetkým zúčastňovali v školách a to v širokom zmysle.
- Preto sa k nim pripočítajú aj bajky, v ktorých vysvetľovali jednoduché ľudské, kde postarovali na lekárni a v štádiónoch.
- Jeho tvorba sa stále používa, často sa učia na celom svete.

